

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

42. De Alienatione Judicii mutandi causâ facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

quoque juratis, licet regulariter non detur in integrum restitutio. *L. 1. cum sua auct. Cod. Si adversus venditionem.* datur tamen nonnunquam ex causâ novâ, vel noviter emergente, quæ tempore præstiti juramenti non fuit prævisa, nec verisimilis intentio jurantis erat, ad talem causam se obligare, ut in *cap. quemadmodum. 25. de Jurejurando* dicitur, quod sponsalia etiam jurata ob mutationem notabilem supervenientem, v. g. quia sponsa deformata aut fornicata fuit, dissolvi possint.

26 Utrum autem minor restituatur adversus suam confessionem, si v. g. sponsalia, matrimonium, delictum aut debitum, antequam hæc contra eum legitime probarentur, ultrò confessus sit, diversæ sunt DD. sententiæ, ut videre est apud Sanch. *d. lib. 7. disp. 152. num. 17. Fach. Lib. 1. Controv. cap. 72.* Affirmantium fundamentum est in *L. certum. 6. §. penult. ff. de Confessis.* ubi dicitur, minorem à confessione suâ restituendum. Mihi magis placet, minorem non aliter restitui, quam si prius docuerit saltem ex præsumptionibus urgentibus confessionem ex errore processisse, aut ex metu vel alio gravi respectu aut præcipitantia juvenili fallum dixisse, atque ita intelligo text. in *d. §. penult.* Ratio mihi videtur: quia minoribus non subvenitur ex eò præcisè, quod læsi sint, aliàs deberet eis subveniri; tametsi per legitimas probationes convicti, vel ob casum fortuitum damnum acciperent, sed si contra Justitiam læsi sint. *L. verum. 11. §. 4. ff. de Minoribus:* non læditur autem contra Justitiam, qui verum, quod in conscientia tenebatur dicere, edixit. Deinde minorem adversus confessionem veritatis restituere, esset nihil aliud, quam ei dare mentiendi & litem protelandi occasionem, quod utique rationi & æquitati non correspondet.

TITULUS XLII.

De alienatione Judicij mutandi causâ facta.

SUMMARI.

1. Inter causas restitutionis in integrum est alienatio Judicij mutandi causâ.
2. Quæ actio propterea competat.
3. Rei litigiosæ alienatio, quia per se nulla est, non dicitur hoc remedium.
4. Notabilia in hac materia de Jure Canonico.

Inter causas restitutionis in integrum iam hæc est: si adversarius rem superius conveniri posset, ante acceptum Judicium dolo malo alienarit in personam potentioris, vel quæ sit alterius formæ, actori durioris litem constitueret. Propterea sicut in *ff. & Cod. post Tit. De integrum. restitutione.* hæc rubrica posita etiam fecit Decretalium Compilatorum merito ante initium processûs Judicij mutandi: quia, ut dictum, ante acceptum Judicium plerumque hæc alienationes in integrum fiunt; cui speciali Juris remedium occurri, æquum fuit.

Si igitur pro re alienata *personalis* actio competat, v. g. ex empto, donato, locato &c. tunc quia actio personalis contra unum possessorem, cum quo nihil contractum est, non datur, Prætor æquitate motus concessit actionem *in factum* contra alienantem ad consequendum id, quod sua inter rem alienatam non fuisse. *l. 1. & passim. h. t.* Si *realis* fuerit actio rei vindicatio, liberum est actori, an eam contra possessorem, vel contra alienantem, qui dolo deo possidere, & ideo fictione juris pro possessore habetur, intentare velit. *l. un. Cod. eod.* Nihil quoque impedit actionem *realem* contra possessorem, & *personalem* in factum.